

AS Pensionikeskus

EPIS

Tootekirjeldus

Version 1*

Katrin Kalberg
30-4-2018

* Dokument ei ole lõplik, seda täiendatakse pidevalt koos toote arendusega

EESTI KOGUMISPENSIONI INFOSÜSTEEM (EPIS)

EESTI KOGUMISPENSIONI INFOSÜSTEEM (EPIS)	1
1 Toote kirjeldus	3
2 EPIS kasutusala	4
2.1 EPISe kasutajad on:	4
2.2 EPISe põhifunktsioonid:	4
2.3 EPIS võimaldab:	4
3 Pensionifondi andmed	4
3.1 Väärtpaberi andmed	5
3.1.1 Üldandmed	5
3.1.2 Seaded	5
3.1.3 Komisjonitasu	5
3.1.4. VIP nimekiri	5
3.1.5 Teenuste loetelu	6
3.1.6 Varia ehk muud andmed	6
4 Pensionikonto	6
4.1 Pensionikonto avamine	6
4.2 Pensionikonto andmed	6
4.3 Pensionikonto omaniku andmed	7
4.4 Pensionikonto saldo	7
4.5 Pensionikontol registreeritud tehingud	8
5 Investoriga seotud toimingud	9
6 Tehingud 2.samba osakutega	10
7 Tehingud 3. samba osakutega	10
7.1 Osakute märkimine	10
7.2 Kindlustuslepingust summa ületoomine pensionifondi	12
7.3 Osakute lunastamine	13
7.3.1. Osakute lunastamine summa üleviimisega pensionifondist kindlustuslepingusse	14
7.4 Osakute vahetamine	14
7.5 Osakute pärimine	18
7.6 Osakute arestimine ja arestist vabastamine	15
8 3.samba osakute korraldused ja korralduste haldus	17
8.1 Korralduste muutmine ja tühistamine	18

9	Aruanded EPIS-es	18

1 Toote kirjeldus

EPIS on Eesti kohustusliku kogumispensioni ehk pensioni II samba ja vabatahtliku kogumispensioni ehk pensioni III samba ühine infosüsteem. See on loodud Eesti Väärtpaberikeskuse (alates 01.08.2017 Pensionikeskus) poolt kogumispensioni registri haldamiseks.

EPIS pakub kogumispensioni fondidega liitunute isikupõhist arvestust ning säilitab iga isiku poolt edastatud kogumispensioni avaldused ja avalduste info pensionikontodel. EPIS ei paku pensionikindlustus lepingute arvestust.

EPIS säilitab kõik pensionikontod ning nendel toimunud tehingud pensionifondide osakutega, tehingute info ja tehingutega seotud rahakanded pensionikontodel.

EPIS ei võimalda erisuste kasutamist erinevate kohustuslike pensionifondide puhul. Kõikide kohustuslike pensionifondide osakute tehingud toimuvad täpselt samade reeglite alusel. Nõuded ja reeglid võivad tuleneda nii seadus(t)est kui ka fonditingimustest.

EPIS võimaldab teatud erisuste kasutamist erinevate vabatahtlike pensionifondide puhul. Erisused mida EPIS võimaldab on märgitud iga väärtpaberi juures kirjeldatud seadete ja teenuste all. Erisused võivad olla:

- Osaku jagamisel tekkiv murdosaku täpsus ehk osaku komakohtade arv;
- Osaku puhasväärtuse, väljalaskehinna ja tagasivõtu hinna täpsus ehk komakohtade arv osaku puhasväärtuses ja hinnas
- Korraga omandavate osakute minimaalne lubatud väljalaskesumma
- Iga erineva osaku teenuses (märkimine, lunastamine, vahetamine, pärimine, kindlustuslepingusse üleviimine, kindlustuslepingust ületoomine) tehingu korralduse päeva, korralduses rakenduva osaku NAV kuupäeva ja korralduse väärtuspäeva reeglid.

Pensionikontode omanikele pakub EPIS päringuid pensionikontode seisu kohta ning turuosalistele erinevaid nende töös vajaminevaid raporteid. Rapordid koostatakse erinevate päringute alusel süsteemist ning päringu andmete koosseis ja päringut tegema õigustatud isikud on nimetatud Rahandusministri määruses 08. mai 2002 nr 67 " Pensionifondivalitsejale ja depoopangale edastatavate andmete ulatus ja kord "

Registriga seotud tehnilist protsessi korraldab AS Pensionikeskus.

Süsteem on veebipõhine ja selle kasutamine ei ole piiratud töomasina (arvuti, kust käivitatakse EPIS või saadetakse XML-sõnumeid) paikemisega Pensionikeskuse sise- või välisvõrgus. Süsteemi kaitseb tulemüür, millest pääsevad läbi ainult Pensionikeskuse poolt kooskõlastatud ja häälestatud IP-aadressid. Kasutatakse HTTPS-protokolli.

2 EPIS kasutusala

2.1 EPISe kasutajad on:

- 1) Pensionifondide valitsejad (FV)
- 2) Pensionifondide depositeeriumid (DP)
- 3) Pensionikeskuse kontohaldurid (KH)
- 4) Pensionikontode omanikud (eraisikud)
- 5) Pensionikeskus II ja III samba registri pidajana
- 6) Rahandusministeerium
- 7) Finantsinspeksioon
- 8) Statistikaamet
- 9) Sotsiaalkindlustusamet
- 10) Töötukassa
- 11) E-Riik
- 12) Laenukontorid
- 13) Kohtutäiturid

2.2 EPISe põhifunktsioonid:

- Pensionikontode haldamine (avamine toimub avalduse alusel või loosi teel),
- Kogumispensioni avalduste haldamine (valiku-, muutmis-, pärimis- ja tagasivõtuavaldused),
- Kogumispensioni maksete haldamine,
- Pensionifondiosakute haldamine,
- Osakutega seotud tehingute korraldamine (väljalase, tagasivõtt, vahetamine, pärimine, ühinemine).

2.3 EPIS võimaldab:

PENSIONIKONTODE OMANIKELE OSAKUID

- osta
- lunastada
- vahetada
- pärida

FONDIVALITSEJALE JA DEPOSITEERIIUMILE

- saada süsteemist fondi haldamiseks vajalikud andmed, aruanded jms.

KONTOHALDURILE SH III SAMBA TEENUST PAKKUVALE KINDLUSTUSSELTSILE

- saada vajalikku infot klientide teenindamiseks pangakontorites ning Interneti-panga süsteemides
- saada süsteemist teenuse haldamiseks vajalikud andmed, aruanded jms

AINULT III SAMBA TEENUST PAKKUVALE KINDLUSTUSSELTSILE

- esitada avaldus kliendi III samba kindlustuslepingusse kogunenud summa ületoomiseks

3 Pensionifondi andmed

Pensionifondi kohta kantakse registrisse fondi nimetus, fondivalitseja, depoopank ja samba tunnus (II või III sammu). Lisaks fondi arveldusarve number kuhu registripidaja fondi laekunud summad kannab ja millelt fondist väljamakse laekumisi ootab. Pensionifondi fondiosakud kantakse süsteemi väärtpaberitena. Ühe fondidega võib olla seotud mitu väärtpaberit. Näiteks Fondi A osak, Fondi B osak jne.

3.1 Väärtpaberi andmed

Väärtpaberi andmetes on järgmine info:

3.1.1 Üldandmed

- Fondiosaku nimetus
- ISIN kood
- Pensionifondi nimetus, sh ka fondivalitseja ja depoopank
- Kohustuslikel pensionifondidel investeerimisstrateegia:
 - Konservatiivne - 100% võlakirjadesse ja võlakirjafondidesse
 - Tasakaalustatud - 25% aktsiatesse või aktsiafondidesse
 - Progressiivne - 50% varadest aktsiatesse ja aktsiafondidesse
 - Agressiivne - 75% varadest aktsiatesse ja aktsiafondidesse
- Väärtpaberi staatus
 - Aktiivne
 - Sissemaksed peatatud
 - Väljamaksed peatatud
 - Peatatud
 - Likvideeritud

3.1.2 Seaded

- Komakohtade arv osaku jaotuses
- Komakohtade arv osaku hinnas
- Osaku väljalaske tasu määr
- Osaku tagasivõtu tasu määr
- Osaku kriitiline NAV muutuse % - kui NAV muutus ületab määra, väljastab süsteem NAV sisestajale hoiatuse
- Lubatud minimaalne investeringu summa – kasutatakse 3 samba fondidel vastavalt fonditingimustele

3.1.3 Komisjonitasu

Erinevate kliendigruppide määratlemiseks fonditingimustes toodud komisjonitasudest soodsama määra rakendamiseks. Erinev komisjonitasu võib määrata nii kas märkimise või lunastustehingutele või ka mõlemale. Grupi arvestuse parameetrid on järgmised:

- Kliendigrupi põhine - konkreetsest pensionikontost sõltuv, selle grupi puhul tuleb lisada pensionikonto omanik nn VIP listi.
- Summapõhine - summa suurusest sõltuv
- Juriidilisest isikust sissemaksetegija põhine - konkreetse tööandja sissemaksetele kohalduv
- Vahetustingimused - Fondiosaku vahetamisel kokkulepitud tingimused. Sealjuures peab tunnus olema mõlemal vahetuses osaleval fondiosakul uuel ja vanal.

3.1.4. VIP nimekiri

Kliendigrupi põhise komisjonitasu grupi haldamiseks. Siin lisatakse isikud kellele fondivalitseja soovib pakkuda soodsama komisjonitasuga tehinguid.

3.1.5 Teenuste loetelu

Kasutatakse III samba fondide teenuste seadistamisel. Iga osakuga seotud avalduse liigi kohta märgitakse vastava teenuse täitmisel kohaldatav tehingupäeva ja väärtuspäeva reeglid ning fondi „cut off“ kellaaeg.

3.1.6 Varia ehk muud andmed

- Osaku CFI kood
- Fondile väljastatud FI kood
- Osaku nominaal väärtus

4 Pensionikonto

4.1. Pensionikonto avamine

Pensionikonto avatakse:

- 4.1.1** II samba valikuavalduse alusel
- 4.1.2** II samba fondi loosimisel kohustuslikule liitujale
- 4.1.3** III samba valikavalduse alusel

Pensionikontole kantakse kontomaniku üldandmed sh kontaktandmed ja isiku eelistused sh ka kontomaniku isikuandmete muudatused. Kontoga seotakse kõik kontoomanikuga seotud II ja III samba avaldused. Lisaks saab vaadata konto saldo ja tehingute väljavõtte raporteid ning muid kontomanikuga seotud lepingute raporteid ja 2.samba kindlustusmakse kalkulaatorit.

NB! Konto saldo ja väljavõtte raportil on võimalik valida kas soovitakse ainult II sambaga seotud andmeid, ainult III sambaga seotud andmeid või mõlema sambaga seotud andmeid.

3. samba osakuomaniku puhul saab jälgida ka isiku III samba osakutele seotud areste ja vabastusi ning kalkuleerida isiku III samba osakute lunastamisel rakenduva tulumaksu määra ja summat.

4.2 Pensionikonto andmed

Pensionikonto põhiaandmetes on:

- Konto staatus
- Kontonumber
- II sambaga liitumise kuupäev
- II sambaga liitumise viis
 - Avalduse alusel
 - Loosi teel
- II samba sissemaksete alguse kuupäev
- II samba sissemaksete lõpu kuupäev
- II samba viimase valiku kuupäev
- III sambaga esmaliitumise kuupäev
- III samba aktiveerimise kuupäev
- III samba aktiveerimise kuupäev
- III samba aktiveerimise meetod
 - Migratsiooniga Eesti väärtpaberiregistri infosüsteemist „Depend“

- Avaldusega. Valikuavaldusega, kindlustusest ülekandmise avaldusega,
- Esmase sissemaksega ilma valikuavalduseta. Lubatud tingimusel, et isikul on olemas varemalt vähemalt 1 KH vahendusel esitatud II või III samba avaldus.
- III samba viimase valiku kuupäev
- III samba arestimise tunnus

4.3 Pensionikonto omaniku andmed

Pensionikonto juurde märgitavad kontoomaniku andmed on järgmised:

- Eesti Isikukood kui isikule on väljastatud Eesti isikukood
- Isiku sünnikuupäev
- Isiku surmakuupäev
- Eesnimi
- Perekonnanimi
- Kontakt telefon
- Isiku kehtiv postiaadress
- Isiku kehtiv e-posti aadress
- Isiku keele eelistus teavituste saamisel
- Isiku postikanali eelistus teavituste saatmisel
- Isiku pangakonto ja panga andmed

Ülal loetletud isikandmeid ja- eelistusi uuendatakse isiku iga uue avaldusega. Andmeid on võimalik uuendada ka ilma avalduseta. Isikuandmete muudatused salvestatakse ning neid on võimalik hiljem vaadata pensionikonto andmetes. Isiku isikukoodi, eesnime ja perekonnanime ning surmakuupäeva andmeid sünkroniseeritakse Rahvastiku registri andmebaasiga igapäevaselt.

4.4 Pensionikonto saldo

Pensionikontol hoitava raha ja väärtpaberite saldo tüübid on järgmised:

Code	Name	M/U	Pil-lar	Comment
OI	Osakud	U	2/ 3	(Units in balance) Füüsilise isiku osakud NB! Ei sisalda broneeritud ja arestitud osakuid
OA	Arestitud osakud	U	2/ 3	Füüsilise isiku arestitud osakud
OB	Broneeritud osakud	U	2/ 3	Broneeritud osakud (lunastamiseks)
RJO	Juriidiliselt isikult laekunud raha	M	2/ 3	Näit Maksuamet, tööandja jne
RIO	Investori II samba laekumiste raha	M	2	Raha (investori), mis tuleb muuta osakuteks
MIO	Investori III samba laekumiste raha	M	3	Raha (investori), mis tuleb muuta osakuteks
ROI	Investori II samba raha väljamakseteks	M	2	Fondist laekunud raha, mis tuleb väljamaksta
MOI	Investori III samba raha väljamakseteks	M	3	Fondist laekunud raha, mis tuleb väljamaksta

4.5 Pensionikontol registreeritud tehingud

Kande liigid (Transaction Types)

M/U –NONEY_UNIT

- M –Raha

- U –osak

PC – Default Purpose code

ST - Default status

MN –Manual flag

Code	Name	M /U	Account type		ST	Comment
			From	To		
OVI	Osakute märkimine	U	OF	OI	0	Osakute väljalase
OVA	Osakute märkimine aresti puhul	U	OF	OA	0	Väljalastud osakud märgitakse arestituks
UFR	Osakute broneerimine	U	OI	OB	99	Osakute blokeerimine
UFA	Arestitud osakute broneerimine	U	OA	OB	0	(Osa) arestitud osakuid broneeritakse
UUF	Broneeritud osakute kustutamine	U	OB	OF	0	Blokeeritud osakute kustutamine
UFU	Broneeringu vabastamine	U	OB	OI	0	Osakute vabastamine blokeeringust
UIA	Osakute arestimine	U	OI	OA	0	Isiku vabade osakute arestimine
UAI	Aresti vabastamine	U	OA	OI	0	Isiku arestitud osakute vabastamine
OPA	Osakute ülekanne	U	OI	OI	0	Osakute pärimine
OTV	Osakute tagasivõtt	U	OI	OF	0	Ainult käsits kannete, ühendamiste ja KOPIS kannete jaoks (Füüsilised isikud)
OKU	Osakute kustutamine	U	OI	OF	0	Ainult KOPIS kannete jaoks
OPP	Osakute paranduskanne (+)	U	OF	OI	0	Ainult KOPIS kannete jaoks
OPM	Osakute paranduskanne (-)	U	OI	OF	0	Ainult KOPIS kannete jaoks
OYI	Osakute kanne isikute vahel	U	OI	OI	0	Ainult KOPIS kannete jaoks
RLJ	Raha laekumine juriidiliselt isikult	M	RR	RJO	99	Näit. Maksuametist, tööandjalt
RLF	Raha laekumine fondist	M	RR	RFO	99	Maksenõude alusel laekumine
MLA	3. samba raha laekumine	M	RR	MIO	99	
PAR	Paranduskanne	M	RR	RIO	99	Rahaline paranduskanne isiku kontole.
RMT	Raha tagastamine juriilisele isikule (2.sammas)	M	RJO	RPK	99	Näit. Maksuametile või tööandjale
MMT	Raha tagastamine saatjale (3.sammas)	M	MIO	RT	99	Näit. tööandja pensioni puhul
MLT	Isiku tööandjapension tagastus	M	MIO	RPK		Tööandja nimekirja puhul NB! Võib olla ka osaline
RMI	Raha juriidilise isiku nimekirja alusel isikule	M	RJO	RIO	99	Näit. Maksuametist, tööandjalt jne.
MMI	Raha juriidilise isiku nimekirja alusel isikule (3.sammas)	M	RJO	MIO	99	Tööandja pension
RIF	Rahad investorilt fondile	M	RIO	RFS	99	2 samba rahad fondi
MIF	Rahad investorilt fondile (3.sammas)	M	MIO	RFS	99	3 samba rahad fondi
RII	Laekunud raha muutmine väljamakseks	M	RIO	ROI	99	Lunastamisel
REX	Osakute vahetamise rahakanne	M	ROI	RIO	99	2 sammas
MEX	Osakute vahetamise rahakanne	M	MOI	MIO	99	3 sammas
FIS	Väljalaske tasu	M	RIO	RPK	99	2 sammas kui teenustasu läheb pensionifondi valitsejale
TIS	Väljalaske tasu	M	RIO	RFS	99	2. sammas kui teenustasu läheb pensionifondi
MIS	Väljalaske tasu	M	MIO	RPK	99	3. sammas
FRE	Tagasivõtu tasu	M	ROI	RPK	99	2. sammas kui teenustasu läheb pensionifondi valitsejale KOPISES ei

						olnud
TRE	Tagasivõtu tasu	M	ROI	RFS	99	2. samm kui teenustasu läheb pensionifondi
MRE	Tagasivõtu tasu	M	MOI	RPK	99	3. samm
MTC	Kontohalduri teenustasu	M	MOI	RPK	99	3. samm aresti täitmisel
FTM	Tulumaks	M	ROI	RPK	99	2. samm Maksuametile
MTM	Tulumaks	M	MOI	RPK	99	3. samm Maksuametile
RFV	Väljalaske tasu	M	RFS	RPK	99	Ainult KOPIS* kannete jaoks
MKF	Fondile maksekorralduse moodustamine	M	RFS	RT	99	
MKJ	Juriidilisele isikule maksekorralduse moodustamine	M	RPK	RT	99	
MKO	Isikule maksekorralduse moodustamine	M	ROI	RT	99	2. samm
MK3	Isikule maksekorralduse moodustamine	M	MOI	RT	99	3. samm
RAN	Kande annuleerimine	M	RIO	RR	0	Reeglina tuleb selle asemel uus kanne
RPA	Raha pärimine (ülekanne)	M	RIO	RIO	99	Raha pärimine (ülekanne)
RFI	Fondist laekunud raha isiku kontole	M	RFO	ROI		2.samm
MFI	Fondist laekunud raha isiku kontole	M	RFO	MOI		3.samm
BFR	Bugfix operation (succession)	M	RR	RPE		
MKI	Isikule maksekorralduse moodustamine	M	RPE	RT		Ainult KOPIS* kannete jaoks
PKF	Paranduskanne PF-lt	M	RFO	RIO		Ainult KOPIS* kannete jaoks
	Paranduskanne (+)	M	RR	RIO		Ainult KOPIS* kannete jaoks
PKK						
PKV	Paranduskanne PFV-lt	M	RJO	RIO		Ainult KOPIS* kannete jaoks
RFM	Rahad fondist Maksuametile saatmiseks	M	RFO	RPK		
RFP	Raha osakute eest (tagasivõtt)	M	RFO	RPE		Ainult KOPIS* kannete jaoks
RFT	Tagastada raha fondile	M	RFO	RFS		Ainult KOPIS* kannete jaoks
RPR	KOPISe RFI kanne	M	RPE	RIO		Ainult KOPIS* kannete jaoks
RPN	Rahad PEVA nettimiseks	M	RFO	RPV		Ainult KOPIS* kannete jaoks
RPT	Raha pärimine (tagasivõtt)	M	RIO	RPE		Ainult KOPIS* kannete jaoks
RTM	Tulumaks pärimiselt	M	RPE	RPK		Ainult KOPIS* kannete jaoks
RTV	Tagasivõttutasi fondivalitsejale	M	RFO	RPK		Ainult KOPIS* kannete jaoks
RVM	Raha väljamakseks (sisaldab tulumaksu)	M	RPE	ROI		Ainult KOPIS* kannete jaoks
RYI	Raha kanne isikute vahel	M	RIO	RIO		Ainult KOPIS* kannete jaoks
	Osakute vahetamise summade kandmine sihtfondi	M	RPV	RFS		Ainult KOPIS* kannete jaoks
VFF						
	Osakute vahetamisel tekkinud jäägi kandmine isikule	M	RPV	RIO		Ainult KOPIS* kannete jaoks
VFI						
	Osakute vahetamise väljalasketasude kandmine sihtfondi pensionifondi valitsejale	M	RPV	RPK		Ainult KOPIS* kannete jaoks
VFP						
	Osakute vahetamise tagasivõttutasiude kandmine lähtefondi pensionifondi valitsejale	M	RPV	RPK		Ainult KOPIS* kannete jaoks
VTV						
RNL	Fondi rahade laekumine nettimiseks	M	RIO	NET	99	Ainult fondi vahetamise puhul
RNF	Netitud rahade saatmine fondi	M	NET	RFS	99	Ainult fondi vahetamise puhul
RNR	Netitud rahade kustutamine ringlusest	M	NET	RR	0	Ainult fondi vahetamise puhul

*KOPIS – vana kohustusliku kogumispensioni infosüsteem

5 Investoriga seotud toimingud

5.1 Pensionikontode avamine (avalduse alusel või loosi teel).

5.1.1 Isikuandmete haldamine ja uuendamine

5.2 Kogumispensioni avalduste registreerimine (valiku-, vahetus-, väljamaksete-, kindlustusse kandmise- kindlustusest ületoomise- ja pärimisavaldused).

5.3 Kohustusliku kogumispensioni maksete haldamine.

- 5.3.1 Maksete vastuvõtt EMTAst
- 5.3.2 Maksete vastuvõtt pensionifondist (osakute lunastamisel ja vahetamisel)
- 5.3.3 Laekunud maksete pensionikontodele jagamine vastavalt EMTA nimekirjale
- 5.3.4 Laekunud maksete pensionikontodele jagamine vastavalt lunastusnõudele
- 5.3.5 Laekunud maksete pensionikontodele jagamine vastavalt osakute vahetuse raportile
- 5.4 Vabatahtlike pensionifondide maksete haldamine
 - 5.4.1 Makse vastuvõtt isikult
 - 5.4.2 Makse vastuvõtt kindlustusseltsilt
 - 5.4.3 Makse vastuvõtt tööandjalt
 - 5.4.4 Makse vastuvõtt pensionifondist (osakute lunastamisel ja vahetamisel)
 - 5.4.5 Laekunud maksete pensionikontodele jagamine vastavalt laekumise instruksioonile (eraisikute sissemaksed)
 - 5.4.6 Laekunud maksete pensionikontodele jagamine vastavalt tööandja nimekirjale
 - 5.4.7 Laekunud maksete pensionikontodele jagamine vastavalt lunastusnõudele
- 5.5 Pensionifondiosakute haldamine ja nendega seotud tehingute korraldamine.
 - 5.5.1 Väljaandmine ja registreerimine pensionikontodel
 - 5.5.2 Vahetamine
 - 5.5.3 Tagasivõtt sh kindlustusse kandmisel või aresti täitmisel
- 5.5.4 Pärimine

6 Tehingud II samba osakutega

6.1. Osakute märkimine

6.2. Osakute vahetamine

6.3. Väljamaksed

7 Tehingud III samba osakutega

7.1 Osakute märkimine

Kolmandasse sambasse sissemaksete tegemise eeltingimused on:

1. Isikul on avatud pensionikonto
2. Isikul on esitatud vähemalt üks 2. või 3. samba avaldus kontohalduri vahendusel selliselt, et isik on tuvastatud.

Kolmandasse sambasse sissemaksete tegemisel võib isik teha fondi valiku 3.samba valikuavaldusega. Valikuavaldusega saab teha sissemakseid korraga mitmesse valitud fondi. Avaldusel märgib esitaja fondi(d) ja valitud fondi sissemakstava summa jaotuse protsendi.

Fondivaliku saab teha ka maksekorraldusel ning sel juhul tuleb märkida fondi ISIN kood makseselgituses. NB! Maksekorraldusega ei ole võimalik suunata sissemakset korraga mitmesse fondi.

Juhul, kui isikul on esitatud 3.samba valikuavaldus, kuid maksekorralduse selgituses on märgitud valikust erineva fondi kehtiv ISIN kood, suunatakse laekunud summa maksekorraldusel märgitud fondi. Kui maksekorraldusel märgitud ISIN kood on

vigane või puudub registris, suunatakse sissemakse 3.samba valikuavaldusega märgitud fondidesse.

Kui isikul puudub 3. samba valikuavaldus ning sissemaksel on märkimata või on märgitud vigane või registris puuduv ISIN kood, märgib registripidaja maksekorraldus vigaseks ning tagastab maksetegijale.

Märkida saab üksnes neid osakuid, mille väärtpaberi seadistuses staatus on aktiivne või väljamaksed peatatud.

Kolmanda samba osakute märkimiseks tuleb isikul teha sissemakse 3. samba fondidesse fonditingimustes ja Pensionikeskuse lehel märgitud makse rekvisiitidega. Vt link

Makse saaja	AS Pensionikeskus	
Saaja arveldusarve (valige sobiv)	Swedbank AS	EE362200221067235244
	SEB Pank AS	EE141010220263146225
	Danske Bank A/S Eesti filiaal	EE943300332174610007
	Nordea Bank AB Eesti filiaal	EE961700017004379157
Summa		N: 348.18EUR
Viitenumber*	isiku pensionikonto number	99800123456
Selgitus	III samba konto - Eesti sisene makse, kus fondivalik esitatud Valikuavaldusega märgitud väärtpaberi (te)sse	30103333990
	III samba konto ja ISIN kood - Eesti sisene makse maksekorraldusel märgitud väärtpaberisse	30103333990, EE3600007530

Juhul kui märkimisel ei ole teada pensionikonto number on võimalik teha makse ka isikukoodiga, sel juhul tuleb makserekvisiitidesse kanda järgmised andmed.

Makse saaja	AS Pensionikeskus	
Saaja arveldusarve (valige sobiv)	Swedbank AS	EE362200221067235244
	SEB Pank AS	EE141010220263146225
	Danske Bank A/S Eesti filiaal	EE943300332174610007
	Nordea Bank AB Eesti filiaal	EE961700017004379157
Summa		N: 348.18EUR
Viitenumber*	Jätta tühjaks	
Selgitus	III samba konto ja IK+isikukood - makse, kus fondivalik esitatud Valikuavaldusega märgitud väärtpaberi (te)sse	30103333990, IK:47301020304
	III samba konto, IK+isikukood ja ISIN kood - makse maksekorraldusel märgitud väärtpaberisse	30103333990, IK:47301020304, EE3600007530

Summa laekumisel loob süsteem isiku pensionikontole märkimiskorralduse(d). Märkimiskorraldusele lisab süsteem vastavalt väärtpaberi seadistustes märgitud kuupäeva NAVi, hinna ja komisjoni grupi ja -protsendi.

Osakud väljastatakse märkimissumma AS Pensionikeskus kontole laekumise päeva väljalaske hinnaga, kui väärtpaberi seadistustes ei ole öeldud teisiti. Laekunud summa kantakse valitud fondi(desse) ning isiku kontole kantakse fondiosakud.

Pensionikonto väljavõtte raportis kuvatakse sissemakstud summa pensionikonto alamjaotuses Investori 3. samba laekumiste raha
NB! Lisaks kuvatakse sissemakstud summa raportis Investori laekumised.

Osaku väljalaske kanded kuvatakse kontoväljavõtte raportis pensionikonto alamjaotuses – valitud pensionifondi(de) nimetus(ed).

Fondivalitsejale kuvatakse osakute väljalaske kanded raportis Osakute tehingud. Raportis kuvatakse sama kuupäeva, sama NAV ja sama hinnaga tehingud summeeritult.

Fondi depoopangale kuvatakse osakute väljalaske kanded raportis Depoopanga aruanne, Raportis kuvatakse sama kuupäeva, sama NAV ja sama hinnaga tehingud summeeritult.

7.2 Kindlustuslepingust summa ületoomine pensionifondi

Osalise või kogu summa kindlustuslepingust pensionifondi ülekande puhul tuleb sisestada Kindlustusseltsist ületoomise avaldus ning kanda ülekantav summa registripidajale vastavalt esitatud avalduse kinnitamisel infosüsteemi poolt kuvatud makserekvisiitide ja viitenumbriga.

Kindlustuslepingust summa ülekandmise avalduse sisestab EPISesse kindlustusselts isiku korralduse alusel.

Summa laekumisel loob süsteem isiku pensionikontole kindlustusest ületoomise korralduse(d). Korraldusele lisab süsteem vastavalt väärtpaberi seadistustes märgitud kuupäeva NAVi, hinna ja komisjoni grupi ja -protsendi.

Kindlustusseltsist laekunud summa kantakse ülekandmise avaldusel märgitud fondi(desse) ning isiku pensionikontole väljastatakse fondiosakud. Osakud väljastatakse ülekantud summa AS Pensionikeskus kontole laekumise päeva väljalaske hinnaga, kui väärtpaberi seadistustes ei ole öeldud teisiti.

Pensionikonto väljavõtte raportis kuvatakse sissemakstud summa pensionikonto alamjaotuses Investori 3. samba laekumiste raha
NB! Lisaks kuvatakse sissemakstud summa raportis Investori laekumised.

Osaku väljalaske kanded kuvatakse kontoväljavõtte raportis pensionikonto alamjaotuses – valitud pensionifondi(de) nimetus(ed).

Fondivalitsejale kuvatakse osakute väljalaske kanded raportis Osakute tehingud. Raportis kuvatakse sama kuupäeva, sama NAV ja sama hinnaga tehingud summeeritult.

Fondi depoopangale kuvatakse osakute väljalaske kanded raportis Depoopanga aruanne, Raportis kuvatakse sama kuupäeva, sama NAV ja sama hinnaga tehingud summeeritult.

7.3 Osakute lunastamine

3. samba osakute lunastamiseks tuleb sisestada 3.samba osakute väljamakse avaldus. Väljamakse avalduse saab sisestada korraga mitme valitud fondiosaku kohta. Mitmest fondist osakute lunastamisel tuleb märkida avaldusel iga lunastamisele kuuluva fondi nimi ja lunastada soovitud osakute arv.

Kui korraga soovitakse lunastada kõik 3.samba osakud on võimalik avaldusel see eraldi märkida. Sel juhul täidab süsteem automaatselt väljamakse avaldusel kõigi isiku kontrol olevate 3. samba osakute read ja vabade osakute arvu.

Lunastada saab üksnes neid osakuid, mis ei ole isiku kontrol blokeeritud tehinguks või arestitud ja mille väärtpaberi seadistuses staatus on aktiivne või sissemaksed peatatud.

Lunastusavalduse kinnitamisel blokeerib süsteem avaldusel märgitud osakud isiku pensionikontrol ning loob isiku pensionikontrolle lunastuskorralduse(d).

Lunastuskorraldusele lisab süsteem vastavalt väärtpaberi seadistustes märgitud väärtustamise kuupäeval NAVi, hinna ja komisjoni grupi ja -protsendi.

Lunastuskorralduse täitmise päeval kell 0:00- *kokkulepe fondivalitsejatega* (teingu väärtuspäeval) loob süsteem korraldustes märgitud fondide fondivalitsejale osakute tagasivõtunõude raporti Maksenõuded.

Maksenõude raportis kuvatakse teingu kuupäeva kõigi lunastamisele kuuluvate osakute lunastussumma kokku, maksekorralduse rekvisiidid ja viitenumber. Raportis on võimalik vaadata ka kõigi selle kuupäeva üksikute lunastustehingute andmeid.

Lunastussumma laekumisel kustutab süsteem tehinguks blokeeritud osakud pensionikontrol ning arvutab lunastustehingule rakendatavad teenustasud (fondi komisjonitasud) ning tehingult kinnipidamisele kuuluva tulumaksu. Lunastussumma, millelt on maha arvatud teenustasud ja tulumaks, kannab registripidaja pensionikontoga seotud arveldusarvele. Kõik fondiosaku sama päeva lunastustehingute komisjonitasu koondsumma kannab registripidaja süsteemis märgitud fondivalitseja arveldusarvele. Kinnipeetud tulumaksu kannab registripidaja Maksuametile järgmise kuu 1-sel kuupäeval ning vastava deklaratsiooni (TSM) edastab registripidajale Maksuametile hiljemalt 10-ks kuupäevaks.

Pensionikonto väljavõtte raportis kuvatakse väljamakstud summa, maha arvestatud teenustasud ja kinnipeetud tulumaks pensionikonto alamjaotuses Investori 3. samba väljamaksete raha

Osaku tagasivõtmisel blokeerimise ja blokeeritud osakute lunastuskanded kuvatakse kontoväljavõtte raportis pensionikonto alamjaotuses – valitud pensionifondi(de) nimetus(ed).

Fondivalitsejale kuvatakse osakute tagasivõtu kanded raportis Osakute tehingud. Raportis kuvatakse sama kuupäeva, sama NAV ja sama hinnaga tehingud summeeritult.

Fondi depoopangale kuvatakse osakute tagasivõtu kanded raportis Depoopanga aruanne, Raportis kuvatakse sama kuupäeva, sama NAV ja sama hinnaga tehingud summeeritult.

7.3.1. Osakute lunastamine summa üleviimisega pensionifondist kindlustuslepingusse

Pensionifondi(desse) kogunenud summa osalise või kogu ulatuses üleviimiseks kindlustuslepingusse tuleb sisestada 3.samba osakute kindlustusse kandmise avaldus. Avalduse ülekandmiseks saab sarnaselt väljamakse avaldusega sisestada korraga mitme valitud fondiosaku kohta või ka kõigi kontrol registreeritud 3.samba fondiosakute kohta. Lunastada saab üksnes neid osakuid, mis ei ole isiku kontrol blokeeritud tehinguks või arestitud ja mille väärtpaberi seadistuses on staatus on aktiivne või sissemaksed peatatud.

Avalduse kinnitamisel käivitub protsess, mis algab lunastamisel kuuluvate osakute blokeerimisega ja kindlustusse ülekandmise orderi loomisega. Edasine protsess on sama mis punktis 7.3 osakute lunastamisel kirjeldatud.

7.4 Osakute vahetamine

3. samba osakute vahetamiseks tuleb sisestada 3.samba osakute vahetamise avaldus. Vahetamise avalduse saab sisestada korraga ühe lunastatava lähtefondi kohta. Mitmest fondist osakute lunastamisel tuleb esitada vastav arv avaldusi iga lunastamisele kuuluva lähtefondi osas. Lunastada saab üksnes neid osakuid, mis ei ole isiku kontrol blokeeritud tehinguks või arestitud ja mille väärtpaberi seadistuses staatus on aktiivne või sissemaksed peatatud. Märkida saab üksnes neid osakuid, mille väärtpaberi seadistuses staatus on aktiivne või väljamaksed peatatud.

Vahetamisel on võimalik ühe avaldusega suunata lunastatud summa mitmesse uude fondi. Sel juhul märgib esitaja avaldusel iga uue fondi eraldi reana. Igal valitud fondi real märgib esitaja uude fondi sissemakse summa aluseks olevate lunastamisele kuuluva lähtefondi vastava osakute arvu.

Vahetusavalduse kinnitamisel blokeerib süsteem avaldusel märgitud lunastamisele kuuluvad osakud isiku pensionikontrol ning loob isiku pensionikontrolile vahetuskorraldused. Ühe kinnitatud vahetusavalduse kohta luuakse vähemalt 2 korraldust: vahetamise lunastuskorraldus ning vahetamise märkimiskorraldus.

Vahetamise lunastuskorraldusi tekib 1 iga avalduse kohta. Juhul, kui isik soovib kanda summa mitmesse uude fondi, siis tekib uute fondiosakute ridade arvule vastav arv vahetamise märkimiskorraldusi.

Kõik ühe ja sama vahetusavaldusega loodud vahetamise lunastus- ja märkimise korraldused täidetakse lunastamisele kuuluva väärtpaberi seadistustes märgitud kuupäeva NAVi, hinna ja tehingu väärtuspäevaga.

Igas korralduses kasutatava tehingutasu komisjoni grupi ja –protsendi leiab süsteem korralduses märgitud konkreetse väärtpaberi seadistustest. Siinkohal peab arvestama,

et kui valida vahetamise avaldusel üheks osapooleks fondiosak, millel on seadistuses kasutusel komisjonitasu grupp „Vahetustingimused“, kuid samal avaldusel on kasvõi üks fondiosak, millel selline komisjonitasu grupp puudub, siis nimetatud soodustus ei rakendu ühelegi sama avalduse vahetuskorraldusele.

Vahetamise lunastuskorralduse täitmise päeval kell 0:00- *kokkulepe fondivalitsejatega* (tehingu väärtuspäeval) loob süsteem korraldustes märgitud fondi fondivalitsejale tagasivõtu nõude raporti Maksenõue.

Maksenõude raportis kuvatakse tehingu kuupäeva kõigi vahetamisel lunastamisele kuuluvate osakute lunastussumma kokku, maksekorralduse rekvisiidid ja viitenumber. Raportis on võimalik vaadata ka kõigi selle kuupäeva üksikute vahetamise lunastustehingute andmeid.

Lunastussumma laekumisel kustutab süsteem tehinguks blokeeritud osakud pensionikontolt ning arvutab lunastustehingule rakendatavad teenustasud (fondi komisjonitasud).

Lunastussumma, millelt on maha arvatud teenustasud, kannab registripidaja vahetusavaldusel märgitud uud(t)e(sse) fondi(desse). Uud(t)e(sse) fondi(desse) kantud summalt arvestab süsteem maha märkimistehingule rakendatavad teenustasud (fondi komisjonitasud). Uud(t)e(sse) fondi(desse) kantud lõpliku summa ulatuses emiteerib süsteem pensionikontole uu(t)e fondi(de) osakud.

Nii lunastuse kui ka märkimise komisjonitasu kantakse süsteemis märgitud vastava fondivalitseja arveldusarvele koondsummana iga fondi osas.

Pensionikonto väljavõtte raportis kuvatakse vahetatavast lähtefondist lunastatud summa, maha arvestatud teenustasud ja kinnipeetud tulumaks pensionikonto alamjaotuses Investori 3. samba väljamaksete raha.

Sihtfondi(desse) sissemakstud summa kuvatakse pensionikonto alamjaotuses Investori 3. samba laekumiste raha.

NB! Raportis Investori laekumised vahetamisel lähtefondist laekunud ja sihtfondi sissemakstud summat ei kuvata.

Osaku lunastuse ning väljalaske kanded kuvatakse kontoväljavõtte raportis pensionikonto alamjaotuses – valitud pensionifondi(de) nimetus(ed).

Fondivalitsejale kuvatakse osakute lunastuse ning väljalaske kanded raportis Osakute tehingud. Raportis kuvatakse sama kuupäeva, sama NAV ja sama hinnaga tehingud summeeritult.

Fondi depoopangale kuvatakse osakute lunastuse ning väljalaske kanded raportis Depoopanga aruanne, Raportis kuvatakse sama kuupäeva, sama NAV ja sama hinnaga tehingud summeeritult.

7.5 Osakute arestimine ja arestist vabastamine

Arestida saab AINULT III samba osakuid. Aresti sisestamisel sisestatakse arest kogu III samba sh ka tulevastest laekumistest väljalastud osakutele. Aresti korralduse võib registripidajale anda:

- 1) kohtutäitur Täitemenetluse seadustiku alusel täiteasja,
- 2) pankrotihaldur Pankrotiseadus ja Täitemenetluse seadustiku alusel tsiviilasjas või
- 3) Maksu- ja Tolliamet Maksukorralduse seaduse alusel.

Aresti seadmisel arestitakse kõik kolmanda samba osakud kontrol. Isiku saldpäringust näeb arestitud osakuid alamkontrol, millel tunnus –„arestitud“ (OA) . Isikule seatud arestide detailsemat infot (nõude suurus, arestimise korralduse andjat, kuupäeva, järjekorranumbrit ja prioriteetsust) saab vaadata isikuandmetes Täiteasjade loetelust. Kui arestitud kontole märgitakse uusi osakuid, siis liiguvad need märkimisel koheselt aresti kontole OA. Vaata edasi punkt [7.6.1.](#)

Aresti vabastamisel kantakse vabastatud osakud tagasi alamkontole OI. Juhul, kui isikul on mitu aresti, asub vabastatud arestist järgmisel järjekohal olev arest sellele järjekohale ning osakud jäävad aresti kontole edasi. Vaata edasi punkt [7.6.2.](#)

Kui aresti seadja soovib pöörata **täiteasja täitmisel**, siis sisestatakse korralduse alusel Kohtutäiturile väljamakse avaldus. Korralduse saab anda kohtutäitur, pankrotihaldur või Maksu- ja Tolliamet. Lunastamisele kuuluvad osakud broneeritakse tehinguks osakute broneeringu kontrol OB, selleks tehakse kanne kahe alamkonto vahel OA-OB.

Kui avalduse täitmisel ei ole isiku kontrol rohkem aktiivseid täiteasju, siis vabastatakse avaldusel märkimata jäänud 3 samba osakud arestist peale avalduse kinnitamist. Juhul, kui isikul on mitu aresti, asub täitmisele kuuluvast arestist järgmisel järjekohal olev arest sellele järjekohale ning osakud jäävad aresti kontole edasi. Vaata edasi punkt [7.6.3.](#)

7.6.1. Aresti sisestamine

Aresti („Täiteasja“) sisestab registripidaja kohtutäituri, pankrotihalduri või maksuameti korralduse alusel. Kui korralduse andjat ei ole süsteemis juriidiliste isikute loetelus, siis sisestab registripidaja ta juriidiliste isikute tabelisse enne aresti sisestamist lähtudes kasutusjuhendis märgitud reeglitest.

Pensionikontole sisestatud areste saab vaadata menüüpunktis Täiteasjad. Sisestatud aresti kuvatakse nimekirjas staatusega „Aktiivne“

Kui isiku pensionikontole on sisestatud mitu aresti, kuvatakse sisestatud aktiivsete arestidele järjekoht. Varem sisestatud arest asub esimesel järjekohal ja iga järgmine järgmisel järjekohal. Kui aresti sisestamise täiteasja aluseks on elatisnõue, siis liigub see vaikumisi prioriteetsuse tõttu esimesele järjekohale sõltumata sisestamise ajast. Kui isikul on mitu elatisnõuet, siis on nende alusel sisestatud arestid järjekorras vastavalt sisestamise ajale.

7.6.2 Aresti vabastamine

Sisestatud aresti võib sisestaja või menetleja korraldusel vabastada. Menetlejaks võib olla kohtutäitur kes on võtnud nimetatud täiteasja sisestajalt üle menetlemiseks. Kui arest on vabastatud kuvatakse täiteasi staatusega „Vabastatud“ ning eemaldab sellelt

järjekoha numbri. Kui isikule on kontol mõni aktiivne arest, siis liigub Täiteasja loetelus järjekoha numbril 2 oleva aktiivne täiteasi automaatselt järjekoha numbrile 1 jne.

7.6.3 Aresti realiseerimine

Juhul, kui Täiteasja sissenõudmiseks esitab sissenõudja või menetleja isiku 3 samba osakute osalise või täieliku lunastuskorralduse sisestatakse avaldus „Kohtutäiturile väljamakse“. Kohtutäiturile lunastusavalduse saab esitada AINULT esimesel järjekohal oleva aktiivse täiteasja osas. Osakute lunastamine kohtutäiturile väljamaksmiseks toimub tavalise lunastusprotseduuriga ja tehingutsükliga.

Lunastamisel peetakse kinni teenustasu ja tulumaks arvestades isikule rakenduvat 3 samba tulumaksu erisust. Kinnipeetud tulumaks kantakse üle ja deklareeritakse Maksu- ja Tolliametile osakuomaniku tulumaksuna registripidaja poolt järgmise kuu 10.ndaks kuupäevaks. Lunastusavaldusele saab märkida täiendava teenustasu summa avalduse esitaja nimel. Nimetatud teenustasu arvestatakse maha summalt, millelt on varasemalt maha arvatud osakute lunastusasu fondivalitsejale ning tulumaks. Juhul, kui lunastatavate osakute eest kohtutäiturile ülekantav summa on peale kõikide nimetatud teenustasude ja tulumaksu maha arvamist väiksem kui süsteemi parameetri “COR_MIN_RES” väärtus annab süsteem avalduse esitamisel vea ning selliste tingimustega avaldust esitada ei saa.

Peale kohtutäiturile lunastamise avalduse täitmist kuvab süsteem vastavat täiteasja nimekirjas staatusega “Realiseeritud” ning eemaldab sellelt järjekoha numbri. Kui isikule on kontol mõni aktiivne arest, siis liigub Täiteasja loetelus järjekoha numbril 2 oleva aktiivne täiteasi automaatselt järjekoha numbrile 1 jne.

Kui isikul on ainult 1 arest ning realiseerimisel lunastatakse ainult osa osakuid, siis vabastatakse kõik kontole jäänud osakud arestist peale Kohtutäiturile lunastamise avalduse kinnitamist automaatselt.

8 III samba osakute korraldused ja korralduste haldus

Kõik isiku korraldused kuvatakse Isiku pensionikonto juures. Eraldi menüüpunktis saab Fondivalitseja vaadata kõiki tema poolt hallatavate fondiosakutega tehtud korraldusi ning kontohaldur kõiki tema klientidega tehtud korraldusi.

Korraldustel on staatus, mis näitab korraldusetäitmise erinevaid etappe.

- Korralduse loomisel (näiteks lunastusavalduse kinnitamisega või kontole kantud märkimissumma fondivaliku tuvastamisel) on korralduse staatus sisestamisel.
- Korraldus on aktsepteeritud, kui sellele on lisatud NAV väärtus ja kuupäev.
- Korraldus on täitmisel, kui on saabunud korralduse täitmise kuupäev ja korraldus ootab lunastussumma laekumist.
- Kui korraldus on tühistatud on selle staatus tühistatud.
- Kui korraldust ei saanud täita väärtpaberist tulenevate piirangute või muude takistuste tõttu on korralduse staatus vigane.

8.1 Korralduste muutmine ja tühistamine

- Kontohaldur saab korraldusi tühistada kuni korralduse täitmiseni (korralduse staatus on sisestatud või aktsepteeritud).
- Fondivalitseja saab korraldusi tühistada ja muuta korraldusel märgitud täitmispäeva ja komisjoni gruppi ja –määra kuni korralduse täitmiseni.
- Registripidaja saab korraldusi tühistada ja muuta korraldusel märgitud väärtustamise päeva, täitmispäeva ja komisjoni gruppi ja –määra kuni korralduse täitmiseni.

9 Osakute pärimine

II ja III samba osakuid saab pärida osakuomaniku surma korral. Kui isik on elus siis temale allpool nimetatud pärimisdokumente esitada ei saa. Pärimisel tuleb esmalt sisestada pärimisega seotud järgmised **alusdokumendid**:

9.1. Alusdokumendid

7.5.1. Esmalt sisestada alusdokument pärimistunnistuse kohta

7.5.2. Juhul, kui pärijaid on teinud pärandvara notariaalse jagamise kokkuleppe, tuleb sisestada alusdokumentides vastava kokkulepe info sh isikute arv kes kokkuleppe alusel päritud osakuid omandada või lunastada võivad ehk pärimisavalduste esitajate arv.

7.5.3. Pärandvara kokkuleppe võib olla ka vabas vormis, sel juhul tuleb sisestada vabas vormis pärandvara jagamise alusdokumendi alamliik.

7.5.4. III samba osakud võivad kuuluda abikaasade ühisvara hulka. Kui pärimistunnistusel on see nii märgitud, tuleb enne pärimisavalduste sisestamist sisestada **NB! ja ka aktsepteerida alusdokument ühisvarajagamise kohta. Alles seejärel asuda sisestama pärijate poolt esitatud pärimisavaldusi.**

7.5.5. Kui pärija on surnud, siis tuleb surnud pärija poolt pärimisele kuuluvad osakud vormistada surnud isiku nimele. Selleks esitada alusdokument Pärandi jagamise korraldus. Nimetatud korralduse aktsepteerimisel kantakse osakud surnud isiku nimel avatud pensionikontole. Surnud pärija osakute pärimine vormistatakse juba tema kontrol samade reeglitega kui teised pärimised.

NB! Korralduse sisestamisel loob süsteem automaatselt pärandi jagamise avalduse. Jagamise avaldus tuleb aktsepteerida koos pärimisavalduste aktsepteerimisega.

9.2. Pärimisavaldused

Pärimisavaldusi on kokku 4 liiki:

1. Füüsilisest isikust pärija II samba pärimisavaldus
2. Füüsilisest isikust pärija III samba pärimisavaldus
3. Juriidilisest isikust pärija II samba pärimisavaldus
4. Juriidilisest isikust pärija III samba pärimisavaldus

9.3. Kontrollid

9.3.1. Ühine käsutamine

Reeglid ja piirangud avalduste esitamisel sõltuvad nii esitajast kui sambast. Üldine Pärimisseadusest tulenev reegel on, et kõik pärimisavalduse esitajad peavad esitama avaldused koos ehk käsutama päranditombukest ühiselt. Nõue ei kehti üksnes juhul kui pärijatel on sõlmitud notariaalne pärandvara jagamise kokkulepe.

9.3.2. Piirangud II samba osakute lunastamine või ülekandmine

II samba füüsilisest isikust pärija pärimisavalduse esitamisel kehtivad Kogumispensionide seaduses nimetatud täiendavad piirangud.

9.3.2.1. Osakute lunastamine on lubatud kuni 1 aasta jooksul peale pärimistunnistuse väljaandmise kuupäeva juhul, kui pärija on liitunud kohustusliku kogumispensioniga või on kohustatud liituma ja tegema sissemakseid kohustuslikku kogumispensioni avalduse esitamise päeva seisuga ning ei ole veel lõpetanud sissemaksete tegemist. Peale ühe aasta möödumist on lubatud nimetatud isikutel päritud osakuid üksnes ülekanda oma pensionikontole 10 aasta jooksul pärast surmakuupäevast alates.

9.3.2.2. Osakute ülekandmine on lubatud juhul, kui pärija on liitunud kogumispensioniga. Alaealiste pärijate nimel peavad päritud osakute ülekandmiseks esitama liitumisavalduse nende seaduslik esindaja. Pärija, kellel puudub õigus kohustusliku kogumispensioniga liitumiseks, võib päritud osakud üksnes lunastada 10 aasta jooksul pärast surmakuupäevast alates.

9.3.3. Kui pärija on juriidiline isik

Juriidilisest isikust pärija puhul kehtib ühtne reegel nii II kui III samba osakute osas. Juriidilisest isikust pärija võib pensionifondi osakuid üksnes lunastada 10 aasta jooksul pärast surmakuupäevast alates.

9.3.4. Kui pärija on alaealine

Kui pärija on alaealine esitab tema eest avalduse pärija nimel tema seaduslik esindaja. Alaealise pärija päritud osakute lunastamiseks peab seaduslik esindaja esitama vastava kohtuotsuse, millega on antud luba osakute lunastamiseks pärija nimel. Osakute lunastamisel kantakse lunastussumma pärija nimele avatud arveldusarvele, mis märgitakse pärimisavaldusele. Alaealise pärija seaduslik esindaja ei või sõlmida teiste pärijatega pärandvara jagamise kokkulepet.

9.4. Pärimisavalduse aktsepteerimine

Pärimisavalduste täitmisele eelneb nn 4 silma printsiip, mille käigus tuleb sisestatud avaldus teise andmete töötleja poolt aktsepteerida. Avalduste aktsepteerimisele eelnevalt kontrollib töötleja kõiki avaldusega seotud vajalike lisadokumentide olemasolu ja nõuetele vastavust.

Üldised tehnilised kontrollid aktsepteerimisel on järgmised:

- Kõik pärimistunnistusel märgitud pärijad või pärandvara vabas vormis jagamise lepingus märgitud isikud on esitanud pärimisavaldused.
- Alaealise pärija avaldusel on märgitud seaduslik esindaja andmed.

Avalduse aktsepteeri kontrollib:

- Kas pärimisavalduse esitajal on pärimistunnistuse või pärandvara jagamise lepingu järgi õigus avaldust esitada.
- Kas avaldusele kantud soov päritud osakute ülekandmiseks või lunastamiseks vastab pärija poolt esitatud avalduses märgitule.
- Kas alaealise pärija puhul on olemas kohtuotsus juhul, kui avalduses on märgitud soov päritud osakud lunastada.
- Kas alaealise pärija puhul osakute lunastamisel on märgitud pärija nimel avatud pangakonto andmed.

- Kas III samba osakute lunastamisel ühisvara olemasolu korral on esitatud ja aktsepteeritud ühisvara jagamise avaldus.

9.5. Osakute tühistamine kui pärimist ei toimu

Kui pärija ei ole 10 aasta jooksul pärandaja surmakuupäevast alates esitanud registripidajale osakute pärimisavaldust, tühistab registripidaja surnud isiku pensionikontol olevad osakud.

10 Aruanded EPIS-es

Päringuid on võimalik teostada kahel viisil:

- Käsitsi päringu sisestamisel süsteemi päringu menüüs,
- Kontohalduri infopäringud XML-kujul.

Erinevad kasutajad saavad süsteemist küsida erinevaid andmeid. Andmete kuvamisel arvestatakse kasutaja õigusi.

Süsteem saadab vajalikud statistikaandmed igal tööpäeval Pensionikeskuse avalikule veebilehele www.pensionikeskus.ee.

9.1. Registripidaja

- Raamatupidamine – tehingute ja päringute arvud, esitatud avaldused jm, mille alusel koostatakse arved fondidele vm.
- Päringud andmebaasi- SQL

9.2. Fondivalitseja

- 9.2.1.** Osakute tehingud (tehingud päevade kaupa oma pensionifondide kohta),
- 9.2.2.** Tehingud osakutega (isiku kaupa tehingukanded osakute kontole peale ja maha kandmised NB ei sisalda osakute broneerimise ja broneeringust vabastamise kandeid)
- 9.2.3.** Fondi investorid,
- 9.2.4.** Fondi investorid A (ajaloolise seisu vaatamise võimalus),
- 9.2.5.** Väärtpaberi saldo,
- 9.2.6.** Investorite arv,
- 9.2.7.** Osakute vahetamise aruanded (ainult 2 sammas),
- 9.2.8.** Osakuid vahetavate investorite nimekiri (ainult 2 sammas)
- 9.2.9.** Fondi maksenõuded,
- 9.2.10.** Fondi maksete prognoos (ainult 2 sammas)
- 9.2.11.** Kindlustusseltsi maksete prognoos (ainult 2 sammas)
- 9.2.12.** Fondipensionid (ainult 2 sammas)
- 9.2.13.** Tööandja laekumised ((ainult 3 sammas)

9.3. Depositoorium

- 9.3.1.** Depoopanga aruanne (päevased tehingud pensionifondide kohta, mille depositoorium pank on),
- 9.3.2.** Väärtpaberi saldo,
- 9.3.3.** Fondi maksenõuded.

9.4. Kindlustusselts

- 9.4.1.** Pensionilepingu maksete prognoos
- 9.4.2.** Surnute nimekiri

9.5. Kontohaldur - kliendi teenindamine (võimalik XML või telleri rakendus üle Interneti)

Kontohaldur saab informatsiooni pensionikonto saldode ning sisestatud avalduste kohta.

- 9.5.1.** Isiku otsimine, liitumise kontroll,
- 9.5.2.** Kontoavamine,
- 9.5.3.** Isikuandmed, andmete muutmine,
- 9.5.4.** Isikuandmete muudatused
- 9.5.5.** Avalduse sisestamine,
- 9.5.6.** Avalduste loetelu,
- 9.5.7.** Korralduste loetelu
- 9.5.8.** Pensionikonto saldo, väljavõte ja koondraport
- 9.5.9.** Investori laekumised
- 9.5.10.** Muud 2. samba väljamaksetega seotud raportid - pensionipõlv, pensionilepingud, fondipensionid, KS kalkulaator, Fondipensioni kalkulaator
- 9.5.11.** Isiku täiteasjad – 3. samba osakute arestimised
- 9.5.12.** Tulumaksu infopäring – 3 samba osakute lunastamisel kinnipeetav tulumaks ja isikule väljamakstav summa iga fondiosaku kaupa eraldi ja kõik kokku

9.6. Statistika (Universal select)

Tasuline teenus erineva turuülese statistika online päringute teostamiseks kasutaja poolt etteantud päringu tingimustega. Jaguneb kaheks päringuks:

- 9.6.1.** Sissemaksete statistika
- 9.6.2.** Väljamaksete statistika